

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om taxitrafik

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 april 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om taxitrafik (RP 32/2010 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtande (GrUU 22/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Irja Vesänen-Nikitin, kommunikationsministeriet
- konkurrensråd Riitta Ryhänen, Konkurrensverket
- jurist Mika Hakamäki, Konsumentverket
- enhetschef Ari Herrala, Trafiksäkerhetsverket
- styrelseordförande Eero Keinänen, Helsingin Taksi-Data Oy

- företagsverksamhetsdirektör Pekka Orava och företagare Timo Pohjaranta, MaxiTaxi yhtiöt
- projektchef Mikko Saavola, Bussförbundet
- jurist Hanna-Liisa Hammarén, Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- verkställande direktör Lauri Säynäjoki och jurist Anne Kangasniemi, Finlands Taxiförbund.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- justitieministeriet
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten
- Centralhandelskammaren
- Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT r.f.
- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om taxitrafik ändras så att yrkesmässig persontransport med paket- och lastbil förbjuds, med vissa undantag som särskilt nämns, och blir en straffbar gärning.

Syftet med propositionen är att förbättra säkerheten och konsumentskyddet för de kunder som använder taxitjänster, att upprätthålla tjänsternas kvalitet och tillförlitlighet och att säkerställa att de fungerar i praktiken.

Lagen avses träda i kraft den 1 maj 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Lagen om taxitrafik (217/2007) trädde i kraft den 1 augusti 2007. Ett av de viktigaste målen är att säkerställa högkvalitativ taxiservice i hela landet. Enligt lagen krävs det som regel taxitillstånd för yrkesmässig persontransport och tillstånd kan bara beviljas för verksamhet med personbil.

För att få taxitillstånd måste den sökande eller den ansvariga personen på det sökande företaget uppfylla vissa krav på yrkeskompetens, gott anseende och solvens. Alla som uppfyller de yrkesmässiga kraven får dock inte tillstånd, utan den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen fastställer årligen det högsta antalet taxitillstånd kommunerna. Tillstånden är alltså begränsade och det ställs ett flertal krav på taxitrafiken. Skyldigheten att köra är det viktigaste kravet och skyldigheten gäller 24 timmar om dygnet sju dagar i veckan utom i de fall som nämns i lagen.

Sedan våren 2009 har det i Finland bedrivits taxiliknande verksamhet med lastbil. I propositionen föreslås lagen bli ändrad så att yrkesmässig persontransport med lastbil och paketbil förbjuds på vissa undantag när och blir en straffbar gärning. Det nuvarande systemet med taxitillstånd avser bland annat att trygga kundsäkerheten, konsumentskyddet och högkvalitativa, tillförlitliga och fungerande taxiservice och begränsar antalet tillstånd. Det skulle enligt information till utskottet förlora sin betydelse, om det blir tillåtet att tillhandahålla jämförbara tjänster utan taxitillstånd och specifika krav bara genom att byta bilyp. Det vore inte korrekt med hänsyn till att alla aktörer ska behandlas lika. Sammantaget sett är förslaget i det närmaste en komplettering och precisering i överensstämmelse med syftet och målen med lagen.

Företagare som i dag bedriver yrkesmässig persontransport med lastbil och paketbil påver-

kas alltså av förslaget. Efter lagändringen kan de inte längre använda sina bilar till att yrkesmässigt transportera personer. I 4 a § 2 och 3 mom. ingår vissa undantag till förbudet, bland annat hemtransport av varor, som ska kunna bedrivas på vissa villkor med lastbil eller paketbil. Att döma av motiven till propositionen och annan information till utskottet måste företagarna ända från början ha varit medvetna om att lagen möjligen och rentav sannolikt kommer att ändras och verksamheten inte gå att bedriva i nuvarande form.

Taxameter och taxilyktor

Enligt fordonslagen (1090/2002) är taxameter obligatorisk utrustning i taxi. Fordon i kategori M1 (personbil) som används i tillståndspliktig persontrafik ska enligt 25 § 2 mom. i fordonslagen ha taxameter. Andra fordon får inte ha taxameter. Den som monterar taxameter i andra fordon kan dömas för fordonsförseelse enligt 96 § i fordonslagen. Enligt bilaga 1 till Kommunikationsministeriets förordning om bilar och släpvagnars konstruktion och utrustning (1248/2002) krävs det en igenkänningslykta (taxilykta) som anger fordonsslaget när det är fråga om ett fordon i kategori M1 som används i taxitrafik. I 25 § anges det närmare hur lyktan ska se ut. En symbol eller en kontrollampa som enligt bestämmelserna om olika fordonskategorier är obligatorisk eller tillåten på ett visst fordon eller en viss fordonskategori får inte monteras på andra fordon, sägs det i 13 § 2 mom. Taxilykta får alltså bara monteras på personbilar som används i taxitrafik. Bestämmelser om överträdelser av förbudet ingår i 96 § i fordonslagen.

Utskottet har vägt bestämmelserna om taxameter och taxilykta mot bestämmelserna om museifordon. Ett besiktningställe ska enligt 24 § i fordonslagen på grundval av ett utlåtande från en landsomfattande registrerad museifordonsförening som museifordon godkänna ett fordon där det har förflutit minst trettio år sedan utgången

av tillverkningsåret och som är i ett skick som motsvarar originalsicket eller har restaurerats på behörigt sätt. Trafiksäkerhetsverket kan lämna närmare anvisningar om utlåtandena och förfarandet för att godkänna ett fordon som museifordon. I fordonsförvaltningscentralens anvisningar om godkännande av museifordon vid besiktning (1945/208/2007) föreskrivs det om utlåtande från en landsomfattande registrerad museifordonsförening och godkännande av fordon som museifordon. Enligt 4 § 2 mom. 4 punkten i taxilagen får persontransporter utföras med museifordon utan taxitillstånd. Persontransporterna med museifordon har ingen större ekonomisk betydelse och är mest en fritidssysselsättning. Det är enligt utskottet klart att personbilar registrerade som museibilar enligt gällande bestämmelser och praxis får ha utrustning som ingår i bilen och hör till den tidsperiod som den representerar, till exempel taxilyktor från den tiden.

I propositionen föreslås de gällande bestämmelserna om taxameter och taxilykta bli kompletterade. Det ska vara förbjudet att använda utrustning eller tecken som på ett vilseledande sätt påminner om taxametrar eller taxilyktor i andra

bilar än taxibilar. Förslaget är motiverat och lämpligt, anser utskottet.

Detaljmotivering

4 a §. Transport av personer med vissa fordon som nämns i fordonslagen. Enligt det nya 4 a § 5 mom. ska det vara förbjudet att använda tecken som på ett vilseledande sätt påminner om taxametrar eller taxilyktor i andra bilar än taxibilar. Utskottet föreslår att formuleringen ändras så att det klart och tydligt föreskrivs om vilseledande utrustning och att vilseledande utrustning eller vilseledande tecken över huvud taget inte får användas i bilar. Den nya formuleringen stämmer överens med innehållet och syftet med den föreslagna bestämmelsen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget men med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag):

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om taxitrafik

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 2 mars 2007 om taxitrafik (217/2007) 4 § 3 mom., sådant det lyder i lag 870/2009,
ändras 2 § 7 och 8 punkten, 3 § 3 mom. och 28 §, av dem 2 § 8 punkten sådan den lyder i lag 482/2009, samt
fogas till 2 § en ny 9 punkt och till lagen en ny 4 a § som följer:

2 och 3 §
(Som i RP)

4 a §

Transport av personer med vissa fordon som nämns i fordonslagen

(1—4 mom. som i RP)

KoUB 6/2010 rd — RP 32/2010 rd

Utrustning eller tecken som på ett vilseledande sätt påminner om taxametrar eller taxilyktor får inte användas i (*utesl.*) bilar (*utesl.*).

28 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 18 maj 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
medl. Marko Asell /sd
Leena Harkimo /saml
Kalle Jokinen /saml
Jyrki Kasvi /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Pentti Oinonen /saf

Lyly Rajala /saml
Pertti Salovaara /cent
Janne Seurujärvi /cent
Ilkka Viljanen /saml
Anne-Mari Virolainen /saml
ers. Sari Palm /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.